A. 1835. N°. 114.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 22 September.

FRANKFORT, den 18den September.

Hare Koninklijke Hoogheid de Prinses van Oranje is den 15den dezer uit Zwitserland te Augsburg aangekomen. Hoogstdezelve is naar Eger in Boheme vertrokken, om met haren doorluchtigen broeder, Keizer Nikolaas, op diens bijzondere uitnoodiging, eene bijeenkomst te hebben.

— Voor weinige dagen werd uit Weenen geschreven, dat aldaar nog niets bekend was van het huwelijk van de Koningin van Portugal met den oudsten zoon van hertog *Ferdinand* van Saksen-Koburg-Gotha, luitenant veldmaarschalk in Oostenrijksche dienst.

Thans meldt men uit die hoofdstad: « Wij gelooven, deze tijding voor gegrond te mogen verklaren, en voegen er alleen bij, dat deze jonge prins met de voortreffelijkste eigenschappen van geest en hart begaafd is. Hij voert den naam van *Ferdinand August*, is in de roomsch-katholijke godsdienst opgebragt, en tegenwoordig 19 jaar oud. Hij heeft de zorgvuldigste opvoeding genoten, zich met ijver op de wetenschappen toegelegd, veel taalkennis verworven, en paart aan deze eigenschappen eene grondige krijgskundige vorming. Zijn innemend gelaat en zijne jeugdige gestalte zullen er ook toe bijdragen om hem de toegenegenheid der Portugezen te doen verwerven.

— De logementen te Munchen zijn tegenwoordig opgevuld met vreemdelingen uit Italie. Dagelijks komen er 20 of 30 rijtuigen aan met personen, die de cholera ontvlugten.

— Een kleine Duitsche Vorst en eene kleine Duitsche vorstin hebben in den jongsten tijd nog al stof tot gesprekken opgeleverd. De bedoelde kleine Duitsche Vorst is de Prins van Sondershausen. Zijn rijk is 17 vierkante mijlen groot en heeft eene bevolking van 50,000 zielen. Oud en zwak geworden zijnde, was de regering genoegzaam geheel in handen eener hofpartij geraakt, welke in weelde en overvloed leefde, en 's lands inkomsten baldadig verkwistte. Dit strekte tot groote ergernis van den erfprins; maar de partij overheerschte den ouden en zwakken vorst zoodanig, dat, toen zijn zoon hem onlangs kwam bezoeken, zij zich niet ontzag, hem te beleedigen en last te laten geven, dat hij zich zou verwijderen. Maar de burgerij van den omtrek was de kabalen moede geworden; het gewapend gedeelte derzelve verzamelde zich, maakte zich van de hoofden der partij meester, en vorderde, dat de oude vorst zijnen zoon tot mede-regent zou benoemen. Zijne Doorluchtigheid deed nog meer dan er gevraagd werd, hij deed afstand van de regering en gaf ze aan zijnen zoon over. Met de aanvaarding der regering door dezen is nu eene geheel andere huishouding in Sondershausen gekomen. Er zijn andere staatsambtenaren aangesteld, en de verkwisting heeft voor spaarzaamheid plaats gemaakt. — De bedoelde Duitsche vorstin is de landgravin van Rotenburg. Bij het overlijden van haren gemaal gaf zij, ten einde het vaderlijk erfgoed te bewaren, voor, dat zij in gezegende omstandigheden verkeerde. Hare zwaarlijvigheid was haar hierbij van dienst. Maar de Keur-hessische regering, welke bij de zaak belang had, liet haar tien maanden lang naauwkeurig bewaken. Op het einde van dien tijd zag zij zich genoodzaakt te verklaren, dat zij zich vergist had. Rotenburg is haar nu ontvallen; maar zij is daarentegen ook van een lastig toezigt ontslagen.

— Aan de zorgen van den Hongaarschen rijksdag omtrent 's Keizers titel als Koning van Hongarije is nog geen einde. Het berigt, dat Z. M. zich I en V zou noemen, was onnaauwkeurig. Hoogstdezelve zal zich *Ferdinand I* blijven schrijven; maar bij de mededeeling van het besluit daaromtrent heeft Z. M. te kennen gegeven, dat hieruit geene de minste nadeelige gevolgen zouden kunnen afgeleid worden voor het koningrijk Hongarije, als hetwelk eene constitutie op zich zelve zelve heeft. De Hongaarsche rijksdag echter kan hiermede maar geen genoegen nemen, en in eene der jongste zittingen heeft over dit punt weder een zeer onstuimige redentwist plaats gehad.

— Handelsberigten uit Konstantinopel, welke te Belgrado ontvangen zijn, melden, dat te Cesarea in Karamanie eene hevige aardbeving groote verwoestingen aangerigt heeft.

— Tijdingen uit Konstantinopel, van den 26sten Augustus, behelzen geen staatsnieuws, maar maken melding van de vorderingen der nijverheid en de verbeteringen in alle takken van het bestuur des Turkschen rijks. Veel is er reeds gedaan, en dagelijks ziet men nieuwe inrigtingen verrijzen, die gedeeltelijk door bijzondere personen, welke de regering daartoe aanmoedigt en ondersteunt, maar gedeeltelijk ook voor uitsluitende rekening van de Porte zijn tot stand gebragt. Drie drukkerijen zijn eerst onlangs opgerigt, en met alles voorzien, wat de eerste inrigtingen van dien aard te Londen opleveren. Tot dus verre werd de boekdrukkunst te Konstantinopel zeer verwaarloosd; thans wordt zij bijzonder bevorderd en rijk beoefend. Hetzelfde geschiedt omtrent de bereiding van het buskruid. Hetzelve werd tot heden meest van buitenlands getrokken, en kwam derhalve zeer hoog te staan. De Sultan heeft nu order gesteld om nieuwe kruidmolens naar het Fransche model op te rigten.

— Uit Genua wordt geschreven, dat niet de beroemde vioolspeler *Paganini*, maar deszelfs broeder aan de cholera aldaar gestorven is.

BERLIJN, den 16den September.

Zijne Majesteit de Koning en de Prinses van Liegnitz zijn in den vroegen morgen van den 11den dezer van Breslau naar Kalisch vertrokken.

Zijne Majesteit de Keizer van Rusland is den 9den dezer, des morgens tusschen twee en drie uur, te Kalisch aangekomen. Hoogstdezelve heeft dien dag dadelijk de oefeningen van de troepen in het kamp bijgewoond. 's Namiddags heeft er parade van de gansche Russische kavallerie, welke in het kamp van Kalisch verzameld is, plaats gehad. Het voorbij trekken begon op het eigen krachtig komando des Keizers. Vooraan was het regement gendarmen in geheel ligtblaauwe kurassiers-uniform, met helmen. Daarop volgde het regement Kurden, met pelsmutsen. Zij reden in een gelid, de lange Perzische geweren als karabijnen op de dij geplaatst, zoodat het van verre was alsof het regement lansen droeg. Daarna eenige Tscherkessen met twee trompetters. Achter deze troepen, die eenigermate de voorhoede uitmaakten, volgde het vereenigde regement garde kavalerie, zamengesteld uit alle regementen kavalerie der Keizerlijke lijfwacht. De grootste pracht heerscht in de uniformen van deze keurbenden, bij welke ieder gemeene de teekens van lange en eervolle diensten op de borst draagt. Ieder regement heeft paarden van dezelfde kleur, zoodat daardoor een Russisch regement kavallerie nog meer gelijkvormigheid in het uitwendig voorkomen heeft, dan die van vele andere armees. Op de garde kavallerie volgde eerst het regement kurassiers Prins *Albert* van Pruissen, en dan het Muzelmansche regement Tartaren; een merkwaardig korps! geheel verschillend gekleed, naar ieders verkiezing. Hun kostuum bestaat uit een paar ligtkleurige laarzen, witte Turksche aan de knie vastgebondene broeken, een ligtkleurig onderkleed en een opperkleed naar de Poolsche snede, maar donker van kleur. Op het hoofd dragen zij zwarte Perzische pelsmutsen. Gewapend zijn zij met een Perzische sabel, een pistool, die achter op den rug in een gordel steekt, en een zeer lang geweer. Zij berijden allen wonderschoone ligte paarden en schijnen bij het rijden als aaneengegroeid met hun ros. Een regement uhlanen, donkerblaauw met geel, volgde op het regement Tartaren, en daarna een tweede regement uhlanen, donkerblaauw met wit. Twee regementen husaren, het eerste donkerblaauw met geel op bruine paarden, het tweede ligtblaauw met wit op graauwschimmels. Een regement kozakken, donkerblaauw met breede roode strepen aan de wijde broeken, sloot zich aan de geregelde kavallerie aan. Daarop volgde ten laatste de rijdende artillerie der garde met 16 en de artillerie der kozakken, met 8 stukken. De Keizer gaf luid zijne goed- of afkeuring te kennen, en sprak aanmoedigende woorden tot de manschappen, waarop deze steeds met gejuich antwoordden.

Het voorbij trekken werd tot driemaal toe herhaald: eerst stapvoets, de tweedemaal in den draf en de derdemaal in galop. Dit duurde tot aan het invallen van den nacht, zoodat de artillerie der kozakken voorbijtrok toen het reeds geheel donker was, en de lange rijen der kurden in een gelid als eene schaduw voorbijvlogen.

Den 10den September wordt uit Kalisch geschreven, dat het donkere regenachtige weder, dat men reeds sedert eenige dagen had, bleef voortduren, en dat, als het aanhield, de aanstaande plegtigheden veel van hare aantrekkelijkheid zouden verliezen. De bedrijvigheid van den Keizer is buitengemeen. Overal wordt de arbeid door zijne tegenwoordigheid aangespoord, en bij de snelheid, waarmede hij zich van de eene plaats naar de andere begeeft, schijnt het soms alsof hij zich op verscheidene plaatsen te gelijk bevond. De ligging van het kamp is zeer geschikt. De grond bestaat uit harde klei en is zoo afhellende van den kruin des heuvels, waarop de tenten staan, dat deze, zoo wel als de doorgangen, in weerwil van den aanhoudenden regen, steeds droog blijven. De toebereidselen tot het groote vuurwerk, hetwelk tot slot der plegtigheden en feestvieringen zal afgesloten worden, houden duizenden van handen bezig. In de paveljoenzaal, welke tot ontvangst der vorstelijke personaadjen en vreemde generaals bestemd is, werken honderden aan de wanden en zuilen. De laatsten zijn uit geweren, sabels en bajonnetten zamengesteld, alle wanden met loof en kransen versierd, en over elke tafel hangen portretten van het Keizerlijke Huis, alsmede van alle Pruissische Prinsen en Prinsessen. Het borstbeeld van den Koning van Pruissen prijkt in het midden.

Voor het overige verneemt men, dat er te Kalisch weinig eigenlijke vreemdelingen zijn. De gemeenschap tusschen het kamp en de stad is zeer bezwaarlijk. Zelfs officieren, die zich uit het kamp derwaarts willen begeven, hebben een bijzonder verlof van hunne Opperbevelhebber noodig. Van reizigers wordt slechts aan de zoodanigen toegang

leend, die van den Pruissischen kant komen; en ook voor dezen wordt de tijd van oponthoud te Kalisch gewoonlijk slechts op twee uren bepaald, na verloop van welke zij de plaats weder verlaten moeten.

In het kamp van Kalisch trekt bijzonder de aandacht tot zich de tamboer-majoor der Russische garde. Deze kolossale man is zoo groot als een gewoon ruiter te paard.

Van den 18den Julij.

Zijne Majesteit de Koning van Pruissen is den 11den dezer, des avonds om zes uur, te Kalisch aangekomen. Den volgenden dag is het Pruissisch korps, dat digt aan de grenzen tegenover de Russische legerplaats zich bevond, opgerukt; terwijl de Russische armee digt voor de tenten in eene onafzienbare lijn geplaatst was; voor dezelve had zich de artillerie met 136 stukken geschut geposteerd. Z. M. de Koning van Pruissen plaatste zich met uitgetrokken degen aan het hoofd van het Pruissische korps en voerde hetzelve door de linie van de Russische armee. Terwijl dit gebeurde werden de 136 stukken geschut gelost. Zijne Majesteit de Keizer van Rusland had zich bij het paviljoen van het Pruissische kamp geplaatst; terwijl Z. M. de Koning in eigen persoon het korps in parademarsch voorbragt. De Keizer en de grootvorst *Michael* plaatsten zich vervolgens aan het hoofd der Pruissische regementen die hunnen naam dragen en geleidden dezen weder den Koning voorbij. Nadat zulks geschied was posteerde zich de Pruissische infanterie voor hare legerplaats en de kavalerie tegen haar over. De Keizer van Rusland voerde daarop de Russische armee voorbij het Pruissische korps; terwijl de Koning en de drie oudste Prinsen zich op hunne beurt aan het hoofd plaatsten van de regementen, die hunne namen dragen en met dezelve den Keizer voorbijtrokken.

ZWITSERLAND.

Aargau. De bisschop van Bazel heeft aan de regering van Aargau geantwoord, dat hij, waar het kerkelijke regten geldt, onafhankelijk van de wereldlijke magt is; dat hij aan de vorderingen van de Aargansche regering nopens de ontzetting van eenige pastoors, die, volgens haar begrip, haar gezag miskend hebben, dus ook niet voldoen kan.

Van eenen anderen kant hebben er thans conferentien plaats tusschen de kantons Lucern, Solothurn, Aargau, Thurgau, St. Gallen, Bazel-landschap en Bern, ten einde voortaan overeenstemmend in de kerkelijke zaken te werk te gaan, en in deze eene krachtige houding aan te nemen.

Geneve. Te Hermance is een nieuw schandaal voorgevallen. Drie katholijke ingezetenen van die gemeente waren, wegens de voor een jaar tegen de nieuw opgerigte hervormde eeredienst gepleegde gewelddadigheden, tot 15 dagen gevangenisstraf veroordeeld. Dezen werden nu bij hunne terugkomst na ondergane straf plegtig in de gemeente ontvangen: de vrouw van den maire rigtte een maaltijd voor hen aan, er werden donderbussen afgestoken; ja men luidde de klokken twee uren lang, en een troep van twaalf of dertien personen, waaronder de gestraften, ging dansende over de pleinen van Hermance onder een gezang, vol beleedigingen tegen de hervormden.

Zurich. De bergval in Wallis heeft zijne verwoestingen voortgezet. De aardstroom is den 3den en 4den weder begonnen en had den 6den nog niet opgehouden. Hij vloeit door de Barthelemy-beek in de Rhone. Misschien is het grootste gevaar nog niet eens voorbij. Behalve de groote rots, die in den avond van den 25sten Augustus instortte, is de top van de *Dent du Midi* nog van talrijke rots-, ijs- en sneeuwklompen omgeven, van welke er steeds na schijnen te vallen, daar bij voortduring stof op die plaats gezien wordt.

Bern 14 September. Onze Voor-Alpen zijn tot diep naar beneden besneeuwd; ook op den Jura ligt sneeuw, en er heerscht hier sedert eenige dagen eene zoo gevoelige koude, dat men de schoorsteenvuren ziet branden.

— Eenige der ontvlugte April-beklaagden van Parijs zijn alhier aangekomen.

LONDEN, den 13den September.

Volgens den *Courier*, heeft zich de keus van Zr. Ms. minister voor eenen opvolger van lord *Auckland*, welke, uit hoofde van zijne jongste benoeming tot gouverneur-generaal over Britsch-Indie, zijne ministeriele betrekking van eersten lord der admiraliteit neêrgelegd heeft, thans stellig op den graaf *Minto* bepaald. Eerstgenoemde lord heeft laatstleden Vrijdag avond aan de overige lords der admiraliteit een afscheidsmaal gegeven.

— Mr. *O'Connell*, is eergisteren te Manchester door een aantal zijner landgenooten op een luistervol diner onthaald, en heeft bij die gelegenheid eene verzamelde menigte van tusschen de zes en zeven duizend personen toegesproken, voor welke hij in het breede de volstrekste noodzakelijkheid van eene spoedige hervorming van het huis der lords betoogd heeft, ten einde Z. M. en het tegenwoordige kabinet, in derzelver heilzame bedoelingen en wijze maatregelen ten opzigte van Ierland, niet langer door een honderd en zeventigtal hunner lordschappen gedwarsboomd en te leur gesteld worden.

Naar den *Times* te oordeelen, is het zeer waarschijnlijk, dat ook het derde eeuwgetijde van de eerste verschijning eener volkomene overzetting van den Bijbel in de Engelsche taal door *Myles Coverdale*, bisschop van Exeter, invallende op den 4den October aanstaande, in Engeland, zoo om reden dat bewuste dag juist op eenen Zondag valt, als om het laatstelijk mislukken van den aan het parlement voorgestelden maatregel betrekkelijk de Iersche kerk, welke, naar het bijna algemeen gevoelen, voor de gevestigde kerk van Engeland zeer nadeelig en noodlottig in deszelfs gevolgen zou geweest zijn, ook met meer naauwgezetheid en godsdienstigheid dan immer door de Protestantsche bevolking zal gevierd worden.

— Ontvangen berigten uit Lissabon, loopende tot den 5den dezer, bevestigen thans nader, dat de Portugesche gevolmagtigde minister aan het hof van Turin, de heer *F. J. Rodriguez*, op den 1sten Augustus ll., ten gevolge van een ontvangen bevel van wege het Sardinische gouvernement, gezegde staten binnen vier en twintig uren heeft moeten verlaten; alsmede dat, dien ten gevolge, de jonge koningin van Portugal, op aanraden van hare ministers, op den 31sten Augustus een decreet uitgevaardigd heeft, hetwelk, behalve meer andere maatregelen van weerwraak, ook het verbod van het toelaten van Sardinische schepen in de Portugesche havens, twee maanden na het uitvaardigen van bewust decreet, bevat. Wat echter tot dit plotselinge misverstand tusschen beide gouvernementen aanleiding gegeven heeft, wordt in deze berigten niet regtstreeks medegedeeld, ofschoon vrij algemeen verzekerd wordt, dat het weigeren van de jonge koningin van Portugal, om met den aan haar, door het Sardinische gouvernement, voorgestelde prins van Savoye, *Carignan*, in het huwelijk te treden, hiervan de wezenlijke oorzaak zijn zou.

PARYS, den 18den September.

Gisteren behelsde het ministerieele avondblad de volgende berigten uit Spanje: « Het schijnt, dat de Arausche valei op nieuw door de Carlisten bedreigd wordt. Verscheiden ingezetenen hebben reeds de wijk naar Frankrijk genomen. Men zegt, dat de generaals der Christino's, te Bilbao zich bevindende, St. Sebastiaan willen ontzetten door de Carlisten in den rug te vallen. Durango is reeds door de Engelsche vrijwilligers bezet, die ook Bergara, Tolosa en Ernani zullen gaan bezetten. Den 12den hebben de Carlisten te Besobia hunne tergingen weder begonnen; maar een twaalftal kogels en houwitsers heeft hun vuur tot zwijgen gebragt. De Carlisten spreken van een ernstig gevecht, hetwelk den 11den bij Bilbao zou plaats gehad hebben, en waarbij zij, ofschoon zich als naar gewoonte de overwinning toeschrijvende, erkennen een verlies van 500 man geleden te hebben. Denzelfden dag zou er ook nog een gevecht bij Los Arcos plaats gehad hebben.

Heden meldt hetzelfde blad: « Bij een telegrafisch berigt uit Bayonne, van den 17den, wordt gemeld, dat *Esparterro* en de Engelsche hulptroepen bij Bilbao eene vrij zware nederlaag geleden hebben. Men spreekt van een verlies van een duizend man. »

Op de beurs heeft heden het gerucht geloopen, dat er een andere bloedige slag was geleverd, ten gevolge waarvan 3000 Carlistische soldaten op Franschen bodem de wijk hadden genomen, waar zij ontwapend waren.

— De Prinses *van Beira*, infante van Spanje, heeft een standaard voor het leger van don *Carlos* geborduurd. Don *Carlos* heeft dezen standaard aan de Maagd *Maria* toegeheiligd, welke hij tot oppergebiedster van zijn leger heeft verklaard. De inzegening van dezen standaard heeeft den 2den Augustus in de kerk van St. Jan van Estella plaats gehad, en hij is aan het regement lansiers van Navarra uitgereikt. De dagbladen deelen dienaangaande het volgende merkwaardige stuk mede:

LEGER VAN KONING DON CARLOS V.

Zegening van den standaard generalisimus.

KONINKLIJK DEKREET. De Heilige Maagd der Smarten door mij tot oppergebiedster mijner troepen verklaard zijnde, heb ik, om eerbiedige redenen, met den titel van generalisimus moeten onderscheiden den koninklijken standaard, die dit doorluchtig beeld tot banier heeft, en dienvolgens beveel ik, dat deze doorluchtige en koninklijke standaard voor niemand, zelfs voor mij niet zal gebogen worden, en dat daaraan dezelfde eerebewijzen en groetenissen als aan het Heilige Sacrament zullen gebragt worden. — Gij hebt het gehoord en zult de hand aan de uitvoering van dit dekreet houden. Estella 2 Austus 1834. IK DE KONING.

— Men heeft berigten uit Madrid tot den 9den dezer. Uit dezelve blijkt, dat het in de hoofstad van Spanje rustig blijft, schoon de opstand ten behoeve der constitutie van 1812 zich in onderscheidene gewesten van dat land meer en meer uitbreidt, terwijl don *Corlos* in het Noorden des rijks de bovenhand blijft houden.

— Uit de jongste berigten uit Lissabon blijkt, dat de Portugesche regering maatregelen van represalje tegen Sardinie heeft genomen, wegens de beleediging, Portugal aangedaan, doordien de Sardinische regering den Portugeschen zaakgelastigde zonder reden op te geven, mondelijk heeft doen gelasten om Sardinie te verlaten. Deswege worden nu geene Sardinische Consuls meer in Portugal erkend, en zullen twee maanden na de dagteekening van dit dekreet (31sten Augustus) de schepen onder Sardinische vlag niet meer in de havens van Portugal toegelaten worden.

— Onder de thans loopende geruchten behoort, dat de republiekeinsche partij in Frankrijk een steun in *Jozef Napoleon* heeft gevonden, en dat de zware geldboeten, waartoe wijlen het republikeinsche dagblad de *Tribune* veroordeeld werd (te zamen 240,000 franken bedragende) meest door hem betaald zijn geworden.

AMSTERDAM, den 20den September.

Beurs van den 18den September.

Uit gebrek aan financieel, zoowel als staatkundig nieuws, worden de transactien in publieke effecten van dag tot dag onbeduidender, en men berigt het zelfde van de overige beursen in Europa. De toestand van Spanje is zoo ingewikkeld, dat men met moeite een redmiddel vinden kan; de beweging, ten voordeele ter constitutie, breidt zich intusschen meer en meer uit, en ook de heden ontvangene tijdingen uit Spanje noemen weder verscheidene plaatsen, die zich ten voordeele der constitutie van 1812 verklaard hebben; te Madrid was het rustig. Van het leger niets nieuws. De interventie door Portugeesche troepen heeft zich tot nu niet bevestigd.

Fluctuatien der prijzen.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{1}{16}$ à $\frac{1}{8}$ bij niet noemenswaardigen handel; 5 pCt. $101\frac{1}{2}$ à $101\frac{9}{16}$ bijna nominaal; kansbiljetten $23\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$ gedaan in kleine postjes; oude sijndicaat $93\frac{7}{8}$ à 94; nieuwe $78\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$; aandeelen handelmaatschappij zeer gezocht en van $109\frac{1}{2}$ tot $109\frac{3}{4}$ toe betaald; nieuwe $101\frac{1}{2}$ gedaan.

Spanje. 5 pCt. perpetuelen openden $30\frac{3}{8}$, stegen tot $30\frac{5}{8}$ en bleven $30\frac{1}{2}$, met eenige affaire; 3 pCt. werden à $18\frac{5}{8}$ en $\frac{3}{4}$ verhandeld; in Fransche uitgestelde bleef de omzet zeer gering: a $12\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$ werd heden iets gedaan; zelfs in cortes heerschte weinig levendigheid; de openings-prijs was $27\frac{1}{2}$, de hoogste $27\frac{3}{4}$ en de slotkoers insgelijks $27\frac{3}{4}$; coupons derzelve $16\frac{3}{4}$ pCt.

Rusland. Alle Russische schuldbrieven iets meerder gewild, dan gisteren: oude $103\frac{7}{8}$ à 104; nieuwe van $104\frac{1}{4}$ tot $\frac{3}{8}$ gedaan; Russen van 1831 en 1833 98, $98\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; papieren roebels $68\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{2}$; bij eenige doch niet aanmerkelijke affaire.

Oostenrijk. 5 pCt. metallieken bleven zeer gezocht voor binnenlandsche rekening à 100 en $100\frac{1}{16}$; nieuwe Weener aandeelen 693 en *f.* $693\frac{1}{2}$ gedaan. In *Zuid-Amerikaansche* schuldbrieven geene verandering.

Beurs van den 19den *September.*

Wij hebben heden geene nadere belangrijke tijdingen uit Spanje. De omzettingen, in publieke effecten waren zeer onbeduidend; geen derzelve is aanmerkelijk sedert gisteren veranderd.

Effecten-Societeit van 20 September.

Nieuws was er heden weinig, behalve het berigt dat Madrid rustig was: de heer *Mendizabal*, na eenigen tijd te Lissabon vertoefd te hebben, in genoemde hoofdstad aangekomen, en het ministerie niet veranderd was. Spaansche effekten wegen iets williger, ten gevolge der betere koersen van dezelve uit Londen.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{1}{8}$; 6 pCt. $101\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$; kansbiljetten 23³.

Spanje. 5 pCt. perpetuelen $31\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, 31, $30\frac{7}{8}$; dito 3 pCt. $19\frac{1}{8}$, 19; cortes $28\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{5}{16}$ à $\frac{1}{4}$.

Mengelwerk,

Engelsche Hervormingswetten.

Den oppervlakkigen beschouwer der geschilpunten, die voor de prorogatie van het Engelsche parlement, in de beide huizen des Engelschen Gouvernements, het huis der gemeenten en het huis der lords, anders gezegd: Engelands tweede en eerste kamer, aanhangig waren, de hervorming, namelijk, van veelvuldige, door langdurige gebruiken tot wet geworden instellingen, mogt het afschaffen der in *Ierland* bestaande tiende-wetten, ten behoeve der protestansche geestelijkheid, een onvermijdelijk noodzakelijke maatregel toeschijnen, omdat derzelver afschaffing eene soort van evenwigt in volksregten behoort daar te stellen, welke verwezenlijking de Engelsche reformateurs hartstogtelijk wenschen en met kracht en nadruk op alle punten zoeken door te drijven: voor den zaakkundigen beschouwer dier geschilpunten zal en kan het echter geen vreemd verschijnsel zijn, dat eenige leden der Engelsche eerste kamer, de aanzienlijkste landgoed-bezitters of hoofden der Episcopaalsche kerk zich met niet minder kracht van redenen tegen de afschaffing van voorregten en voordeelen hebben verzet, die met hun individueel belang in het naauwste verband staan, en waarop zij, óf door erfelijke regten óf door plaatsopvolging, eene wettige aanspraak verkregen hebben. Met de afschaffing der bestaande tiende-wet in *Ierland* vervallen van zelve de voornaamste emolumenten der protestansche geestelijkheid, en moet die geestelijkheid alzoo van zelve tot eenen trap van behoefte dalen, waarop zij, bij het optreden harer distelige en steile levensbaan, nimmer heeft kunnen rekenen.

Vordert de tijd, die aan zoo vele verordeningen niet zelden eene groote wijziging, verbetering of gewenschte omkeering van zaken geeft, de afschaffing van bezwaren, wier last zich nog te veel, te drukkend laat gevoelen, dan behoort het Gouvernement, — zoo spraken de oppositie Engelsche lords en de *Iersche* protestantsche geestelijken, — de noodige middelen aan te wijzen, om dengene eene wettige schadevergoeding te geven, wiens persoonlijke belangen, en de belangen der na hem komenden, door zoodanige wijzigingen, verbeteringen of gewenschte omkeeringen van zaken aanmerkelijk worden gekortwiekt.

In *Ierland* is het met de tienden-uitkeeringen aan de protestantsche geestelijken anders gelegen dan in andere protestantsche landen, waar dezelve, na de hervorming, aan den staat behooren, of, bij overeenkomst, aan enkele gemeenten, ten behoeve harer protestantsche geestelijkheid, zijn overgedragen. Daarom dringt men van zelve, in dat gedeelte van het groot-Brittannische rijk, der protestantsche geestelijken, op derzelver instandhouding aan, en staat of valt met derzelver bestaan of vernietiging in *Ierland* het hoofd-voordeel der protestantsche geestelijkheid.

Maar de Engelsche oppositie bouwt haar tegenstreven nog op een' ander' gewigtiger' grondslag. Door het vernietigen der bestaande tiende-voldoening ten behoeve der protestantsche geestelijken in *Ierland* — zegt zij — worden er niet alleen 800 pastorijen vernietigd, en worden de leeraars van even zoo veel gemeenten tot den bedelstaf gebragt: — maar wordt ook zoodoende, wat nog het meest van alles beteekent, de protestantsche kerk in *Ierland* geheel uitgeroeid. De Iersche katholijken hebben eenen ingewortelden haat tegen de protestanten en ijveren daarom met inspanning van alle krachten, om, bij monde van hunnen moedigen voorvechter, O'CONNEL, het afschaffen der tienden te doen stand grijpen. Die afschaffing eenmaal tot wet geworden zijnde, zou hun het veld eener onvermijdelijke zegepraal op het protestantismus in *Ierland* allerheerlijkst geopend zijn, welke zegepraal zich dan ook spoedig genoeg door hooggestemd bazuingeschal zou kenbaar maken. In de hoogerhuis-zitting van den 24sten Augustus ll. hebben de Bisschop van *Londen*, lord WELLINGTON en anderen deze daadzaken in het helderst licht gesteld en zoo veel weten te weeg te brengen, dat de bewuste toeëigenings-clausulen met 138 tegen 41 stemmen zijn verworpen, en naar de kamer der gemeenten zijn terug gezonden. Dit buitengemeen verschijnsel deed natuurlijk eene botsing tusschen de beide huizen ontstaan, welke het ministerie op middelen bedacht gemaakt heeft, die derzelver nadeelige gevolgen, ten minste provisioneel, gevoegelijkst hebben verijdeld.

Uit dit een en ander zien wij intusschen, dat, hoe heilzaam en nuttig en wenschelijk het opheffen van verouderde gebreken in het huishouden van staat ook zijn moge, het geenszins tot de gemakkelijkste der taken behoort, om zulk eene opheffing met omzigtigheid, beradenheid, regtvaardigheid en, zoo veel mogelijk, met ter zijdestelling van vooroordeel en partijgeest, te bewerkstelligen. In niets werkt overijling of blinde vooringenomenheid meer nadeelig, dan wanneer het huishouden van staat onder den invloed diergenen staat, die gewoon zijn de zaken slechts van drie en niet van alle zijden te beschouwen, en zoodoende dikwijls de tarwe met het onkruid te gelijk uitroeijen.

Van zoodanige overijling en partialiteit is de Engelsche wetgevende magt, of liever de ultra-hervormingsgezinde partij, bij het aannemen der Iersche emancipatie-bill en die ter afschaffing van den slavenhandel, ook niet geheel vrij te pleiten geweest; de tijd zal ons leeren, of zij die overijling niet zal inzien en verbeteren. Wij wenschen het van harte!

Brokken uit het Dagboek van den Oude van het Meer.

's Konings verjaardag een algemeen volksfeest.

Bij de viering van den verjaardag des Konings op den 24. Augustus dezes jaars, hebben op nieuw onderscheidene personen bewezen, dat zij gevoelden, hoezeer die dag een VOLKS-FEEST behoort te zijn, en, zoo veel in hun vermogen was, getracht aan allen, die hen omringden, gelegenheid te geven om hunne betamelijke vreugde te uiten over het vernieuwd bewijs van Gods gunst, *Nederland* in het behoud van zijnen KONING geschonken. — Niet alleen toch wapperden in de meeste steden en vlekken de nationale vlaggen van toren-transen en gevel-tinnen; niet alleen werden de klokken geluid en speelden de carillons; niet alleen werden aan vele daartoe aangelegde vriendschappelijke maaltijden de hartelijkste wenschen ontboezemd, en getuigden hier en daar illuminatien en vuurwerken van de deelneming van velen: — maar ook op onderscheidene plaatsen was die feestdag dat, wat zij *overal* behoorde te zijn: EEN ALGEMEEN VOLKS-FEEST. — Door gepaste spelen, in *ringrijden*, in den *zak loopen*, *mastklimmen*, *wedloopen*, of diergelijke bestaande spelen, verschafte men, in den namiddag van dien dag, der jongelingschap eene gezonde en de spierkracht oefenende beweging, en hield men hierdoor het overige gedeelte der bevolking van de plaats, waar 't feest was aangerigt, aangenaam bezig, terwijl des avonds helder flikkerende vreugde-vuren of vuurwerken van allerlei aard de vreugde verhoogden en algemeen deden zijn. — Het is te verwonderen, dat zoo weinig menschen nog begrijpen, hoe weinig men behoeft, om voor *het volk* een feest aan te rigten, en hoe ligt het, bij het nemen van gepaste maatregelen, valt, om de orde doelmatig te handhaven. Wanneer er bij openbare volksvermaken ongeregeldheden plaats grijpen, is zulks meestal het gevolg van het verzuimen van gepaste maatregelen om verwarring voor te komen, of van de ongeschiktheid der plaats, die men tot het houden van *volksspelen* uitkiest. Hieruit volgt, dunkt ons, dat de hoofd-bedenking, die velen opperen tegen het aanleggen van *openbare feesten*, vervalt, wanneer men de zaak aangrijpt gelijk het behoort. Niet op beperkte, aan alle zijden door huizen omgeven pleinen, — niet in de nabijheid van breede en diepe grachten, maar op het vrije, open veld behoort men *volks-spelen* te houden en *vuurwerken* af te steken — en de gelegenheid, om er in te deelen of er aanschouwer van te zijn, voor ieder open te zetten — terwijl men, door het verbieden van verkoop van geestrijke dranken (bier en wijn uitgezonderd) op de plaats, waar de spelen gehouden worden, de gelegenheid, om zich in den drank te buiten te gaan, aanmerkelijk kan verminderen, en alzoo als ongemerkt reeds hierdoor weldadig op de zedelijkheid van de mindere volksklasse werken.

Wat men ook zeggen moge, het valt niet te loochenen, dat er welligt geen land bestaat, waar den lageren standen *minder* gelegenheid gegeven wordt om zich te ontspannen, dan in *Oud-Nederland*. — In den eigenlijken zin des woords hebben wij geene *volks-feesten* meer, en het is te bejammeren, dat de gewestelijke- en gemeente-besturen zich verbeelden, dat de sommen, daaraan besteed, nutteloos worden uitgegeven, en dat zij zich daarom onthouden van vroegere ten deze bestaan hebbende gebruiken weder in te voeren. — Zoolang die dwaling blijft bestaan; zoolang men van de zijde der besturen geene volks-spelen weder aanrigt, om vaderlandsche gedenkdagen doelmatig door het algemeen te doen vieren, — zoolang kunnen zich bijzondere personen niet te veel beijveren, om den invloed, die stand of betrekking hun in de maatschappij geven, aan te wenden, om den verjaardag van den Vader des Vaderlands tot een VOLKSFEEST te maken. Geen dag is er voorwaar geschikter toe dan deze; en kunnen zij, die zulks reeds aanvankelijk beproefden, getuigen, hoe weinig kosten dit veroorzaakt, hoe veel vreugde het verschaft, hoe zeer het alle burgers tot feestelijke blijdschap stemt, en de onderscheidene standen, die toch in de laatste tijden geleerd hebben, hoezeer zij elkander wederkeerig noodig hebben, verbroedert; — dan gelooven wij, dat voor weldenkende Nederlanders geene verdere aansporing noodig is, en dat zij zich om strijd zullen beijveren, om, wanneer die belangrijke dag op nieuw aanbreekt, zich te vereenigen, om overal, waar zulks maar eenigzins mogelijk is, DES KONINGS VERJAARDAG *in een algemeen volksfeest te herscheppen.* Wat ieder volk zijn' vorst verschuldigd is, heeft iedere natie in den tijd, dien wij beleven, genoegzame gelegenheid gehad op te merken. Die het wel meent met zijn vaderland en zijn eigenbelang niet voorbijziet, weet, hetzij uit eigene, droevige ondervinding, of wel door zich aan de dwalingen van andere volken te spiegelen, dat er geene grootere ramp voor eene natie denkbaar is, dan regeringloosheid. — Het gemeen, of zij, die hetzelve leiden, zijn daar onmenschelijker en bloeddorstiger dan de wreedste tijrannen. Waar de volks-massa de teugels van het bewind den wettigen vorst ontrukt, zijn personen noch goederen veilig, en snelt het land zijnen ondergang te gemoet. — Wat volk blind was of nog is voor de voorbeelden, die de geschiedenis bevat of hun leeftijd oplevert: het Oud-Nederlandsche volk was zulks, Gode zij dank! niet. Het heeft getoond, *dat het zijn' Koning bemint; dat het de wetten eerbiedigt, en dat het zijne pligten jegens de over hen gestelde overheden gaarne vervult.* Welk een prikkel moest dit niet zijn, om dat getrouwe volk, de lasten, die men, door den nood gedrongen, verpligt is, hetzelve op te leggen, zoo gewillig draagt, ook nu en dan de gelegenheid te schenken, zich als kinderen van hetzelfde gezin gemeenschappelijk eens regt te verlustigen! Wij herhalen het, wat dag kan daartoe geschikter zijn dan de verjaardag van den Koning, die werkelijk zijne landgenooten als een vader bemint en bestuurt? Wat middel kan

doelmatiger werken om de liefde van allen voor hem levendig te houden, om rust en orde in *Nederland* te bestendigen? — Als wij bedenken, wat wij aan hem, in zulk eenen hagchelijken tijd, als wij moeten doorworstelen, zouden verliezen, — dan kunnen wij geene woorden vinden om God te danken, die hem ons *zoo lang* behouden laat. — NIET ÉÉN ZIJNER IN HET BEWIND OVER DEZE LANDEN GEPLAATSTE VOORZATEN, TOCH MOGT ZIJN 63sten VERJAARDAG IN VOLLE LEVENSKRACHT BELEVEN. (*)

Eene Juffrouw van fatsoenlijke afkomst, door treffende rampen zonder eenig middel van bestaan, en door ligchaams zwakheid buiten staat voor haar onderhoud te zorgen, verzoekt door dezen hare medelijdende landgenooten, aan den ondergeteekenden eene liefdegift, in beslooten brieven, ter leeniging van hare rampen, te willen toezenden.

C. A. THIEME.
Boekdrukker te Arnhem.

---

§ † § BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD NIJMEGEN zullen, op Maandag, den 28sten September 1835, des namiddags ten een uur, in het Raadhuis dezer Stad, in het openbaar, verkoopen:

Omtrent 3 Bunders extra schoon en zwaar RIJSWAARDENHOUT, staande en wassende in den Stads Rijswaard buiten de Hunnerpoort te *Nijmegen*; in zeven parceelen en in massa.

Aanwijzing zal geschieden, op Zaturdag, den 26sten September 1835.

De voorwaarden van verkoop liggen ter Stedelijke Secretarie voor de gegadigden ter lezing.

---

† † † HET BESTUUR DER HOLLANDSCHE SOCIETEIT VAN LEVENS-VERZEKERINGEN, *opgerigt in den Jare 1807*, besloten hebbende tot de uitgave van NIEUWE TAFELS, aangaande de meest voorkomende verzorging bij wijze van Levensverzekeringen, ter vervanging der tot dus verre bestaande, geeft hierbij te kennen, dat dezelve worden uitgegeven aan het *Kantoor der Societeit*, op de Keizersgracht tusschen de Leidsche en Spiegelstraten No 134 te *Amsterdam* en bij *BEEKMAN en SCHOUTEN*, Kantoor- Boek-Verkoopers in de Kalverstraat, over de Spaarpotsteeg No. 17.

Namens het Bestuur voornoemd,
De Directeur,
JACOB HARTSEN.

---

§ § § De Notarissen, Mrs. *FAAY* en *VAN ECK*, zullen op Donderdag den 24sten September 1835, des morgens om 10 ure, aan het huis van *W. BOERBOOM*, Schijnwerker in de Koningstraat te *Arnhem* verkoopen:

Een gedeelte van een' zeer netten en zindelijken INBOEDEL, bestaande onder anderen in: Mohonihouten KABINET, COMMODE, STOELEN en verdere Mahonihouten en andere MEUBELEN, waaronder eene Sineesch opgelegde DAMESSECRETAIRE, voorts TAFEL- en TEESERVIESEN, BED- en BEDDEGOED, VLOERKLEEDEN, PORCELEIN enz. — Daags te voren van 3 tot 5 uren te zien.

---

§ † § Op Maandag den 28sten September en volgende dagen, zal ten huize van den Boekhandelaar *NYHOFF* te *Arnhem* verkocht worden eene aanzienlijke verzameling GESCHIEDKUNDIGE, REGTSGELEERDE en andere BOEKEN en belangrijke MANUSCRIPTEN, afkomstig van de, zoo door aanzienlijke ambtsbetrekkingen, als door letterkundigen arbeid beroemde mannen *JOH. JAC.* en *JOH. COENR. VAN HASSELT*; voorts PLAATWERKEN, INSTRUMENTEN en RARITEITEN.

---

† † † De Notaris Mr. *Js.* NYHOFF zal op Woensdagen den 30sten September en 14den October 1835, telkens des voormiddags ten elf ure, bij den Kastelein *BUS* te *Westervoort*, in het openbaar, zoo in drie Parceelen, als ook in eene Massa, op hoogen doen inzetten en verkoopen:

EEN STUK BEST BOUWLAND, groot 3 Bunders, 28 Roeden en 40 Ellen, gelegen onder *Westervoort*, Cadaster Sectie A. No. 298, toebehoorende aan den Heer *J. C. WELFERS*: breeder bij biljetten. — De aanwijzing zal geschieden door den Bouwman *WIGMAN*, nabij dit Land wonende, en zijn verdere informatien te bekomen bij genoemden Notaris.

(*) FREDERIK HENDRIK mogt dien ouderdom, buiten hem, alleen bereiken, en bijna twee maanden overleven; doch zijn leven was toen schier geen leven meer. Misschien is het voor sommige onzer lezers niet onaangenaam, dat wij hier de geslachtlijst van de Stadhouders, Prinsen van *Oranje*, van WILLEM I, den grondlegger van het gemenebest, tot op WILLEM I, den Koning der *Nederlanden*, hier laten volgen.

Prins Willem I, geboren 14 April 1533, gestorven 10 Julij 1584. — Maurits, geboren 13 November 1567, gestorven 23 April 1625. — Frederik Hendrik, geboren 20 Januarij 1584, gestorven 14 Maart 1647. Willem II, geboren 27 Mei 1626, gestorven 6 November 1650. Willem III, geboren 14 November 1650, gestorven 19 Maart 1702. Albertina Agnes, gehuwd met Willem Frederik van Nassau, geboren 1613, gestorven 1664. — Hendrik Casimir II, geboren 1657, gestorven 1696. — Jean Willem Friso, geboren 1687, gestorven 1711. — Willem IV, geboren 1 September 1711, gestorven 24 October 1751. Willem V, geboren 8 Maart 1748, gestorven 9 April 1806. Koning Willem I, geboren 24 Augustus 1772.

---

§ † § *H. MEY METTENBRINCK*, Notaris te *Barneveld*, zal aldaar, op Dingsdag den 6den October 1835, in het Logement *de Roskam*, ter inzaat veilen, en op Dingsdag den 20sten daaraan volgende, in het Logement *de Bonte Koe*, finaal verkoopen, telken reize des voormiddags om elf ure:

De BOERENHOFSTEDE, *Groot Wolfswinkel*, onder *Scherpenzeel*, met HUIZINGEN, verder GETIMMERTE, LANDERIJEN, DENNEN en AKKERMAALSBOSSCHEN, groot 65 Bunders; — Diverse TIENDEN, onder *Renswoude*; — Een ERVE en GOED, de *Plantagie*, en onderscheiden Parceelen BOUW- en WEIDELANDEN, HOF- en BOSCHGRONDEN en ERFPACHTEN enz. onder *Barneveld*.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den genoemden Notaris te *Barneveld*, No. 177. (Brieven franko).

Verkooping van vaste Goederen.

Binnen *Zutphen*, in het Koffijhuis *het* [illegible], zullen, op Dingsdag den negen en twintigsten September 1835, 's namiddags om drie uren, (naar genoegen veilende,) in massa of in de beide navolgende parceelen, door den Eigenaar finaal worden verkocht.

1o. Het ERVE en GOED, *Ensering* genaamd, gelegen in eene der aangenaamste en gezondste streken van *Gelderland*, geheel vrij van overstrooming, onder de gemeente *Vorden*, buurschap *Veldwijk*, op een klein half uur afstands van het dorp *Vorden*, en één en een half uur van *Zutphen*, nabij den Straatweg, schietende van die Stad door *Vorden* op *Winterswijk*; — Bestaande hetzelve Goed in een korteling nieuw vertimmerd HEERENHUIS, met *vijf*, meest behangen KAMERS, MEIDENKAMER, KELDER, ZOLDER, STALLING voor Paarden, en verdere gemakken; voorts MOESTUIN, BOOMGAARD, opgaande EIKEN, BEUKEN, en DENNENBOOMEN, AKKERBOSSCHEN, nieuw aangelegde PLANTSOENEN en zeer aangename WANDELINGEN, benevens JAGT en VISSCHERIJ; en eindelijk in eene BOUWMANSWONING met SCHUUR, HOOIBERG en bijbehoorende BOUWKAMPEN, WEIDELANDEN en VELDGRONDEN. En

1o. Het ERVE en GOED, *Klein Wesselink*, gelegen als voren, bestaande in eene nieuw getimmerde BOUWMANSWONING, SCHUUR en twee KOORNBERGEN, voorts HOF, BOUW, WEIDELANDEN en VELDGRONDEN, opgaande BOOMEN en AKKERHOUT, benevens eene daartoe behoorende KATERSTEDE, *het Hietveld* genaamd (waarvan echter het Huis en verder getimmer aan den Bouwman toebehoort) met deszelfs HOF-, BOUW- en WEIDELAND.

Alle de voorschreven Goederen, genoegzaam geheel aan en bij elkander gelegen: te zamen groot zijnde, volgens de kadasterale opmeting, 78 Bunders, 50 Roeden en 10 Ellen.

Nadere informatien nopens dezelve, zoomede omtrent veilconditien, zijn te bekomen ten kantore des Notaris *LULOFS*, te *Zutphen*.

Uit de hand te Koop:

Eene goed geconserveerde en sterke CABRIOLET, met LEDEREN KAP, te bevragen bij *W. BRINKMAN*, Zadelmaker op de Nieuwstad, te *Arnhem*.

---

† † § Op zeer voordeelige voorwaarden, UIT DE HAND TE KOOP, OF TE HUUR om met November aanstaande te aanvaarden, eene ruim beklante en bijzonder welgelegen ROGGE- en WIT-BROOD BAKKERIJ; waarin, sedert verscheiden Jaren, dat bedrijf met het beste gevolg is uitgeoefend, en tot heden wordt voortgezet, staande en gelegen in het Dorp *Rheden*, kanton *Velp*, aan de *Groenestraat*, hoek van den *Wort-Rhedenschen* weg. Te bevragen ten kantore van den Weledelen Heer *E. C. ENGELBERTS*, te *Arnhem*.

Te Huur,

Even buiten *Arnhem*, aan den Straatweg, naar *Velp*, een HUIS, bevattende *drie* KAMERS, KEUKEN, enz., met daarachter gelegen TUIN. Tegen 1o. November aanstaande te aanvaarden en te bevragen bij den Notaris *GODEFROY*, te *Arnhem*.

Conversie der Spaansche schuld.

De Ondergetekende berigt hiermede aan de belanghebbenden dat hij zich voortdurend belast met de bezorging der stukken van bovengenoemde Schuld ter conversie, waartoe dagelijks aan zijn Kantore wordt gevaceerd.

Arnhem, den 21sten September 1835.

E. C. ENGELBERTS,
Commissionaris in Effecten.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.